

OLIMPINĖ NUOSAVYBĖ IR JOS APSAUGA

Tarptautinis olimpinis komitetas (**TOK**), kaip vadovaujanti olimpinio judėjimo organizacija, atsako už olimpinio judėjimo vertybių puoselėjimą ir jai priklauso visos teisės į olimpines žaidynes, visa su olimpinėmis žaidynėmis susijusi informacija bei Olimpinių nuosavybė.

Olimpinės nuosavybės apsauga leidžia užtikrinti olimpinio judėjimo finansinį stabilumą ir Olimpiadų žaidynių gyvybingumą, kuris suteikia vertės rėmėjams.

Kas yra Olimpinių nuosavybė?

Olimpinės chartijos 7 taisyklės 4 dalyje nurodyta, kad inter alia olimpinis simbolis, vėliava, devizas, pavadinimai (įskaitant, bet ne tik, „olimpinės žaidynės“ ir „olimpiados žaidynės“), ženklai, emblemos, ugnis ir fakelas, kaip nurodyta Olimpinių chartijos 8 – 14 taisyklėse, dėl patogumo gali būti bendrai ar atskirai vadinami „Olimpinė nuosavybė“.

Olimpinė nuosavybė - tai:

Olimpinis simbolis	<p>Tai yra penki sunerti vienodų dydžių vienos arba penkių skirtingų spalvų žiedai (olimpiniai žiedai), naudojami vieni patys. Jeigu vaizduojami penkių skirtingų spalvų žiedai, spalvos iš kairės į dešinę yra tokios: mėlyna, geltona, juoda, žalia ir raudona. Žiedai sunerti iš kairės į dešinę tokia tvarka: mėlynas, juodas ir raudonas žiedai yra viršuje, o geltonas ir žalias – apačioje, taip kaip pavaizduota paveikslėlyje. Olimpinis simbolis vaizduoja olimpinio sąjūdžio veiklą ir reiškia penkių žemynų ir viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse.</p>
Vėliava	<p>Olimpinė vėliava yra balto fono be apvadų. Jos centre – penkių spalvų olimpinis simbolis.</p>
Olimpinis devizas	<p>„Citius. Altius. Fortius“ reiškia olimpinio sąjūdžio siekius.</p>
Pavadinimai	<p>Įskaitant, bet ne tik, „Olimpinės žaidynės“ ir „Olimpiados žaidynės“.</p>

Olimpinės emblemos	Tai vientisa kompozicija, kurioje olimpiniai žiedai sujungti su kitu skiriamuoju elementu, dažniausiai skirti konkrečioms Olimpišioms žaidynėms, kurių vienas iš elementų yra Olimpiniis simbolis kartu su kitu simboliu, pavyzdžiui:		
			
Olimpinė ugnis ir olimpinis deglas	Olimpinė ugnis – tai TOK'o leidimu Olimpijoje uždegta ugnis. Olimpinis deglas – tai mobilus deglas (arba jo modelis), patvirtintas TOK'o ir naudojamas olimpinei ugniai deginti.		
Olimpinis himnas	Tai Spyridono Samaro (Spyridon Samaras, t. p. Spyros, Spiro Samara) sukurtas muzikinis kūrinys, pavadintas „ Olimpinis himnas “.		
Olimpiniai ženklai	Olimpiniai ženklai – tai bet koks vaizdinis ar garsinis bet kokių sąsajų ir ryšių su olimpinėmis žaidynėmis, olimpinis sąjūdžiu ar kitomis jų dalimis atvaizdavimas.		

Vadovaujantis Olimpine chartija, visos teisės į Olimpines nuosavybę, taip pat visos teisės į jos naudojimą yra išskirtinė TOK nuosavybė. Tik TOK turi teisę nuspręsti dėl Olimpines nuosavybės naudojimo bet kokiais tikslais, įskaitant ir pelno siekimą, komercinius ar reklamos tikslus.

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (**LTOK**) yra TOK interesų užtikrintojas Lietuvos Respublikoje, kuris, veikdamas pagal Olimpines chartijos taisyklių oficialų aiškinimą, turi pareigą Lietuvos Respublikoje saugoti Olimpines nuosavybę.

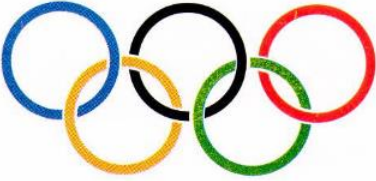

OLIMPINIO SIMBOLIO (OLIMPINIŲ ŽIEDŲ) APSAUGA

Nairobi sutartis dėl olimpinio simbolio apsaugos užtikrina olimpinio simbolio (olimpinių žiedų) teisinę apsaugą ir draudžia jį naudoti, išskyrus atvejus, kai tam yra gautas TOK leidimas (Nairobi sutarties 1 straipsnis). Ši sutartis Lietuvoje įsigaliojo 2021 m. kovo 9 d.

Taip pat, Nairobi sutartį ratifikavusios valstybės, tarp jų ir Lietuva, yra įsipareigojusios neregistruoti prekių ženklo arba pripažinti negaliojančia prekių ženklo registraciją bei atitinkamomis priemonėmis uždrausti komerciniais tikslais kaip prekių ženklą ar kitokį žymenį naudoti bet kokį ženklą, kurį sudaro arba kuriame yra olimpinis simbolis.

TOK REGISTRUOTI PREKIŲ ŽENKLAI

TOK, siekdamas sustiprinti Olimpines nuosavybės apsaugą, taip pat yra registravęs ir Europos Sąjungos prekių ženklus (kuriems apsauga suteikiama ir Lietuvoje):

	WINTER GAMES 	 OLYMPIAD
 OLYMPIC GAMES		 OLYMPIC SUMMER GAMES OLYMPIC COLLECTION
THE OLYMPICS	CITIUS ALTIUS FORTIUS	YOUTH OLYMPIC GAMES

Prekių ženklų savininkas turi teisę uždrausti kitiems asmenims, neturintiems jo sutikimo, naudoti bet kokį žymenį prekėms ar paslaugoms žymėti, kai žymuo yra tapatus prekių ženklui arba į jį panašus.

Taigi, draudžiama naudoti (žymėti prekes, paslaugas, naudoti reklamoje ir kt.) Olimpines nuosavybę, olimpines simbolis bei TOK registruotus prekių ženklus be TOK leidimo.

REKLAMA OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ METU

Olimpinės žaidynės yra visuotinis renginys, leidžiantis įvairių sporto šakų sportininkams pademonstruoti aukščiausius savo sportinius pasiekimus. TOK, siekdamas užtikrinti, kad visos komandos gautų finansavimą ir galėtų pasirengti Olimpiniams žaidynėms bei jose dalyvauti, remdamasis solidarumo principu, vykdo tarptautinę rinkodaros programą.

Kaip ir daugumos rėmimo programų, olimpinės rinkodaros programos pagrindas yra išimtinė teisė, susijusi su priklausymu olimpiniam judėjimui, įskaitant teisę naudoti olimpinius ženklus bei atvaizdus reklamos tikslais, suteikimas.

Sąsąjū su olimpinėmis žaidynėmis pateikimas pasitelkiant sportininkus ir visuotinai žinomus olimpinius simbolius ypač sustiprėja prieš pat olimpines žaidynes ir jų metu. Tačiau ne visi žino, kad olimpinė nuosavybė gali būti naudojama tik retais atvejais, o olimpinėse žaidynėse dalyvaujančių sportininkų (ir kitų olimpinės komandos narių) naudojimui reklamoje olimpinių žaidynių metu taikomi ribojimai.

Olimpinės chartijos 40 taisyklė ir jos tikslas

Olimpinės chartijos 40 taisyklė įpareigoja Olimpiniame žaidynėse dalyvaujančius sportininkus, oficialius komandų atstovus ar kitus komandos narius laikytis Olimpinių chartijos ir Pasaulio antidopingo kodekso bei TOK nustatytų dalyvavimo sąlygų.

Olimpinių žaidynių metu olimpinėse žaidynėse dalyvaujantiems sportininkams, oficialiems komandos atstovams ar kitiems komandos nariams draudžiama reklamos tikslais naudoti jų vardus, atvaizdus ar sportinius laimėjimus, išskyrus tuos atvejus, kai leidimą suteikia TOK Vykdomasis komitetas (40 taisyklės oficialaus išaiškinimo 3 punktas).

Prieš kiekvienas Olimpines žaidynes TOK vykdomasis komitetas patvirtina olimpinių žaidynių dalyvių komercinių galimybių principus, kuriuose nurodoma, kada ir kaip galima naudoti olimpinių žaidynių dalyvių atvaizdus, kas leidžiama dalyviams ir jų rėmėjams.

Šio ribojimo tikslas yra paramos Nacionaliniams olimpiniams komitetams suteikimas siekiant finansuoti jų veiklą, sporto plėtrą bei dalyvavimą Olimpiniuose žaidynėse, taip pat paremti jų siekį patiemis rengti Olimpines žaidynes. Ši programa padeda užtikrinti finansavimą visoms nacionalinėms olimpinėms komandoms nepriklausomai nuo jų sportininkų įvaizdžio, komercinės ar sportinės sėkmės.

Pavyzdžiui, pagal TOK vykdomojo komiteto patvirtintus nukeltų 2020 metų Tokijo olimpinių žaidynių dalyvių komercinių galimybių principus, olimpinės komandos narių atvaizdai galėjo būti naudojami reklamoje, kurioje nėra naudojama olimpinė nuosavybė ar sąsajos su olimpinėmis žaidynėmis. Taip pat, olimpinės komandos narių rėmėjai turėjo gauti TOK (jeigu reklama yra tarptautinė) arba LTOK (jeigu reklama yra tik Lietuvoje) patvirtinimą, jog reklama atitinka jų keliamus reikalavimus.

Kam taikoma?

Olimpinės chartijos 40 taisyklė taikoma konkrečiose Olimpiniuose žaidynėse dalyvaujantiems sportininkams, treneriams, instruktoriams bei delegacijų atstovams (**Dalyviai**).

Kada taikoma?

40 taisyklė taikoma Olimpinių žaidynių metu, kuris pradedamas skaičiuoti nuo Olimpinio kaimelio atidarymo dienos ir baigia galioti kelios dienos po Olimpinių žaidynių pabaigos.

LTOK IR LIETUVOS OLIMPINIO FONDO (LOF) PREKIŲ ŽENKLAI:

LTOK ir Lietuvos olimpinis fondas (toliau – LOF) yra registravę šiuos Europos Sąjungos ir Nacionalinius (Lietuvos Respublikos) prekių ženklus:

Jų naudojimas (prekių ar paslaugų žymėjimas, šiais ženklais pažymėtų prekių siūlymas, naudojimas reklamoje) be LTOK ar LOF sutikimo yra draudžiamas. Išsamesnė informacija kaip gauti leidimą naudoti šiuos prekių ženklus pateikiama LTOK ir LOF PREKIŲ ŽENKLŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖSE.

Kas yra oficialūs LTOK ir LOF partneriai?

Aktuali informacija apie oficialius LTOK ir LOF rėmėjus bei partnerius skelbiama čia.

KAIP GALIU PRANEŠTI APIE NETEISĖTĄ OLIMPINĖS NUOSAVYBĖS NAUDOJIMĄ?

Jeigu pastebėjote neteisėtą ar įtartina Olimpinės nuosavybės, LTOK ar LOF prekių ženklų naudojimą, apie tai praneškite el. paštu: info@ltok.lt